

07.09.2015

Stj/3

§ 821

V 23.9.2015, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite kotihoidon kehittamisestä Helsingissä

HEL 2015-001848 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki parantaisi Helsingin olemassa olevia kotipalveluja ja kotisairaanhoidon siten, että työyksiköissä olisi riittävästi aikaa kiireettömään hoitotyön suunnitteluun ja toteutukseen.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan 28.4.2015 antamaan lausuntoon ja toteaa, että kotihoidon kokonaisuus Helsingissä käsittää aloitteessa mainitut kotipalvelun ja kotisairaanhoidon. Kotihoito on tärkeä osa kotona asumista tukevia palveluja. Muita keskeisiä kotihoidon asiakkaita ja kotihoitoa tukevia palveluja ovat palvelukeskustoiminta, päivätoiminta, lyhytaikaishoito, arviointi- ja

07.09.2015

Stj/3

kuntoutustoiminta, sosiaali- ja lähityö sekä kuntoutuspalvelut ja sairaalatoiminta. Kotihoito perustuu yhdessä asiakkaan kanssa tehtyyn yksilölliseen palvelu- ja hoitosuunnitelmaan.

Kotihoidon henkilöstön työhyvinvointia tuetaan monin tavoin. Työjärjestelyjä tehdään yhdessä henkilöstön kanssa työn hallinnan lisäämiseksi. Uusia työaikamuotoja kokeillaan muutamalla lähipalvelualueella yhteistyössä henkilöstön kanssa. Lisäksi mielikuvaa kotihoidosta työpaikkana ja kotihoidon vetovoimaisuutta parannetaan Kotihoidon vetovoimaisuus -hankkeessa.

Vuoden 2015 aikana sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla laaditaan toimintasuunnitelma kotihoidon kehittämiseksi käyttäen hyväksi olemassa olevaa tutkimustietoa ja kansallisia suosituksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 28.04.2015 § 147

HEL 2015-001848 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Tuomo Valokaisen ym. valtuustoaloitteesta kotihoidon kehittämisestä Helsingissä:

"Kotihoito Helsingissä käsittää aloitteessa mainitut kotipalvelun ja kotisairaanhoidon. Kotihoito on tärkeä osa kotona asumista tukevia palveluja. Muita keskeisiä palveluja ovat palvelukeskustoiminta, päivätoiminta, lyhytaikaishoito, arviointi- ja kuntoutustoiminta, sosiaali- ja lähityö sekä kuntoutuspalvelut ja sairaalatoiminta, joiden tavoitteena on tarjota saumattomat palvelut niitä tarvitseville kaupunkilaisille. Kuusikko-vertailujen perusteella ikävakioitu kotihoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneillä oli joulukuussa 2013 Helsingissä 12 %, mikä on selvästi korkeampi kuin Espoossa (9 %) tai Vantaalla (8 %). Samoin

kotihoidon henkilöstön määrä suhteessa 75 vuotta täyttäneisiin on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tietojen mukaan Helsingissä korkeampi kuin Espoossa tai Vantaalla.

Kotihoidon palvelu perustuu yksilölliseen palvelu- ja hoitosuunnitelmaan. Yhdessä asiakkaan ja hänen omaistensa tai muiden läheistensä kanssa sovitaan kotihoidon antamista palveluista ja ne kirjataan suunnitelmaan. Jokaiselle asiakkaalle nimetään vastuuhoitaja. Lisäksi nimetään erikseen vanhuspalvelulain mukainen vastuutyöntekijä sitä tarvitseville asiakkaille myös kotihoidossa. Saumattomien palveluketjujen turvaamiseksi huolehditaan riittävä muiden toimijoiden tuki kotihoitoon, ja muun muassa kotiutustiimi- ja kotikuntoutustoiminta on jo aloitettu.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaille tehdään RAI (Resident Assessment Instrument) -arviointi, johon palvelu- ja hoitosuunnitelma sekä liikkumissopimus perustuvat. Kotihoidossa on käytössä toiminnanohjausjärjestelmä, joka antaa reaaliaikaista asiakaskohtaista tietoa palvelu- ja hoitosuunnitelman toteutumisesta. Toteutumia seurataan ja suunnitelmia muutetaan tarvittaessa. Lisäksi vuoden 2015 aikana sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla laaditaan toimintasuunnitelma kotihoidon kehittämiseksi käyttäen hyväksi kansallisia suosituksia ja tutkimustietoa.

Kotihoidon henkilöstöä kohdennetaan asiakaskunnan muutosten mukaan. Kotihoidossa on käytössä säännöllinen mitoitustarkastelu eri kotihoitoyksiköiden välillä. Myös henkilöstöllä on pysyvä edustus mitoitustyöryhmässä. Välitön asiakasaika on lisääntynyt ja tulee edelleen lisääntymään kotihoidossa. Kotihoidossa jatketaan sairaanhoitajien ja terveydenhoitajien osuuden nostamista nimikemuutoksilla vakanssien vapautuessa. Henkilökunnan osaamista kehitetään monipuolisen täydennyskoulutuksen avulla.

Kotihoidon henkilöstön työhyvinvointia tuetaan kehittämällä toimintaa monin eri tavoin. Työjärjestelyjä tehdään yhdessä henkilöstön kanssa työn hallinnan lisäämiseksi. Kotihoidon voimavaroja suunnataan muun muassa toiminnanohjausjärjestelmän avulla aiempaa paremmin tasaten ruuhkahuippuja ja lisäten joustavuutta esimerkiksi henkilöstöpoolien avulla. Kotihoidossa kokeillaan muutamalla lähipalvelualueella myös uusia työaikamuotoja yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Henkilöstöjohtamisella varmistetaan avoin viestintä ja asioiden yhteinen käsittely kaikilla kotihoidon työpaikoilla. Laajan koko henkilöstölle suunnatun Kunta 10 -tutkimuksen tulokset käsitellään kaikissa työyhteisössä ja sovitaan kehittämistoimista yhteistyössä

07.09.2015

Stj/3

henkilöstön kanssa. Lisäksi mielikuvaa kotihoidosta työpaikkana ja kotihoidon vetovoimaisuutta parannetaan meneillään olevassa Kotihoidon vetovoimaisuus -hankkeessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kotihoidon palveluja järjestetään lainsäädännön ja laatusuositusten mukaisesti ja asiakkaita kuullen. Näin vaikutetaan asiakkaiden kotona selviämiseen, terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä henkilökunnan työn sujuvuuteen ja työturvallisuuteen. Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa on ikääntyneisiin liittyviä tavoitteita, joissa on huomioitu Helsingin ikääntyneen väestön palvelutarpeet sekä toimintakyvyn ja osallisuuden edistäminen. Maaliskuussa 2015 sosiaali- ja terveyslautakunnassa käsitelty kaupunkitasoinen Stadin ikäohjelma tukee vahvasti väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta myös kotihoidon näkökulmasta."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Jolkkonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52482
juha.jolkkonen(a)hel.fi
Heli Koskisuo, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 28166
heli.koskisuo(a)hel.fi